EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 11 14
COM(2024) 526 final

2024/0292 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo šalių komiteto 17-ajame posėdyje, dėl sprendimo dėl Šalims skirtų rekomendacijų, susijusių su teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose klausimais, teikimo pirmuoju teminio vertinimo etapu procedūros priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (toliau – Stambulo konvencija arba Konvencija) šalių komiteto 2024 m. gruodžio 17 d. vyksiančiame 17-ajame posėdyje, dėl numatomo sprendimo projekto dėl naujos komiteto procedūros, susijusios su rekomendacijų teikimu Šalims dėl Konvencijos įgyvendinimo remiantis Kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje ekspertų grupės (GREVIO) pirmuoju teminiu vertinimo etapu „Pasitikėjimo stiprinimas užtikrinant paramą, apsaugą ir teisingumą“, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Stambulo konvencija

Stambulo konvencija siekiama nustatyti išsamias ir suderintas taisykles, skirtas smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijai ir kovai su juo Europoje bei už jos ribų. Konvencija įsigaliojo 2014 m. rugpjūčio 1 d.

ES pasirašė Konvenciją 2017 m. birželio mėn. ir užbaigė prisijungimo procedūrą 2023 m. birželio 28 d., deponavusi du patvirtinimo dokumentus, kad Konvencija įsigaliotų ES nuo 2023 m. spalio 1 d. ES prisijungė prie Konvencijos dėl klausimų, kurie priklauso jos išimtinei kompetencijai, t. y. dėl klausimų, susijusių su Sąjungos institucijomis ir viešuoju administravimu[1] ir su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, prieglobsčiu ir negrąžinimo principu[2]. Konvenciją pasirašė visos ES valstybės narės, 22 ją ratifikavo[3].

2.2. Šalių komitetas

Šalių komitetas[4] sudarytas iš Konvencijos Šalių atstovų. Šalys turi stengtis savo atstovais paskirti kuo aukščiausio lygio ekspertus smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo srityje[5]. Šalių komitetui pavestos užduotys išvardytos jo darbo tvarkos taisyklių[6] 1 taisyklėje. 2023 m. spalio 1 d. ES tapo Stambulo konvencijos šalimi, taigi ir Šalių komiteto nare (Konvencijos 67 straipsnio 1 dalis).

---

1 2023 m. birželio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1075 dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su Sąjungos institucijomis ir viešuoju administravimu, (OL L 143 I, 2023 6 2, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/oj).

2 2023 m. birželio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1076 dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, prieglobsčiu ir negrąžinimo principu, (OL L 143 I, 2023 6 2, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/oj).

3 2024 m. lapkričio mėn. ratifikavimo padėtis: AT (2013 m.); BE (2016 m.); CY (2017 m.); DE (2017 m.); DK (2014 m.); IE (2019 m.); EL (2018 m.); ES (2014 m.); EE (2017 m.); FI (2015 m.); FR (2014 m.); HR (2018 m.); IT (2013 m.); LU (2018 m.); MT (2014 m.); NL (2015 m.); PL (2015 m.); PT (2013 m.); RO (2016 m.); SI (2015 m.); SV (2014 m.); LV (2023 m.).

4 Šalių komitetas. Stambulo konvencija dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (coe.int).

5 Šalių komiteto darbo tvarkos taisyklių 2.1.b taisyklė.

6 Dokumentas IC-CP(2015)2, priimtas 2015 m. gegužės 4 d.

2.3. Stambulo konvencijos stebėsenos mechanizmas

Stambulo konvencija nustatomas stebėsenos mechanizmas, siekiant užtikrinti, kad Šalys veiksmingai įgyvendintų jos nuostatas[7]. Jo tikslas – įvertinti, kaip praktiškai įgyvendinamos Konvencijos nuostatos, ir teikti rekomendacijas Šalims. Šį stebėsenos mechanizmą sudaro du atskiri, tačiau sąveikaujantys organai: GREVIO ir Šalių komitetas. GREVIO yra nepriklausoma ekspertų grupė, kuriai pagal Konvencijos 66 straipsnio 1 dalį pavesta stebėti Stambulo konvencijos įgyvendinimą kiekvienoje šalyje.

Stebėsenos procedūra išdėstyta Konvencijos 68 straipsnyje. 68 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad Šalys, remdamosi GREVIO parengtu klausimynu, pateiktų ataskaitą, kurioje nurodomos teisėkūros ir kitos priemonės, kurių imtasi Konvencijos nuostatoms įgyvendinti. Taikant šią procedūrą, vadinamą pradine vertinimo procedūra, pateikiama pirma išsami apžvalga, kaip Šalis įgyvendina beveik visas Konvencijos nuostatas. Remdamasi klausimynu ir kitų susijusių subjektų pateikta papildoma informacija, GREVIO parengia ataskaitą, į kurią įtraukiami priemonių, kurių Šalis turėtų imtis, kad įvykdytų savo įsipareigojimus pagal Konvenciją, pasiūlymai.

Remdamasis GREVIO ataskaitomis ir išvadomis, Šalių komitetas pagal Konvencijos 68 straipsnio 12 dalį gali priimti atitinkamai Šaliai skirtas rekomendacijas dėl Konvencijos įgyvendinimo ir nustatyti informacijos apie jų įgyvendinimą pateikimo terminą. Remdamasis šia nuostata, Šalių komitetas priima valstybėms, kurios yra Konvencijos Šalys, skirtas rekomendacijas, kuriose atskiriami veiksmai, kurių, jo nuomone, atitinkama Šalis turėtų imtis kuo greičiau, nustatant reikalavimą per trejų metų laikotarpį jam pranešti apie priemones, kurių imtasi šioje srityje, ir veiksmai, kurie, nors ir svarbūs, Šalių komiteto nuomone, galėtų būti įgyvendinami ne taip skubiai.

2018 m. sausio 30 d. vykusiame 4-ajame posėdyje komitetas nustatė taikytiną GREVIO pradinėmis ataskaitomis grindžiamų rekomendacijų teikimo procedūrą ir ją išdėstė dokumente IC-CP(2018)6[8]. Apibendrinant, buvo sutarta, kad rekomendacijose dėmesys turėtų būti sutelktas į GREVIO nustatytus trūkumus, kurių atveju veiksmų reikia imtis nedelsiant ir vartojamas žodžių junginys „primygtinai ragina“ (angl. „urges“), ir į trūkumus, susijusius su Konvencijos I ir II skyriais, kurių atveju taisomųjų veiksmų reikės imtis artimiausioje ateityje ir vartojamas žodžių junginys „tvirtai ragina“ (angl. „strongly encourages“).

Nors GREVIO mano, kad visi jos pasiūlymai yra svarbūs, ji nustatė skubos hierarchiją, išreikštą vartojamais įvairiais veiksmažodžiais: „primygtinai ragina“ (angl. „urge“), „tvirtai ragina“ (angl. „strongly encourage“), „ragina“ (angl. „encourage“) ir „prašo“ (angl. „invite“). Šalių komitetas konkrečiai nusprendė į savo rekomendacijas įtraukti tvirto raginimo pasiūlymus, susijusius su Konvencijos I ir II skyriais, dėl jų ypatingos svarbos – jie yra veiksmingo likusios Konvencijos įgyvendinimo pagrindas. GREVIO taip pat nustatė didelių spragų įgyvendinant tuos skyrius. Be to, buvo sutarta, kad Šalių komiteto rekomendacijoms įgyvendinti ir ataskaitoms pateikti Šalims turėtų būti suteikti treji metai. Galiausiai Šalių komitetas nusprendė aiškiai paprašyti Šalies įgyvendinti likusius GREVIO pasiūlymus (bet tais mažiau skubiais klausimais papildomų ataskaitų teikti nereikia), kad būtų galima pritarti visiems GREVIO pasiūlymams.

---

7 Stambulo konvencijos 1 straipsnio 2 dalis.

8 Diskusijoms skirtas dokumentas dėl Šalių komiteto rekomendacijų priėmimo atsižvelgiant į GREVIO ataskaitas ir pasiūlymus / patarimus (IC-CP(2018)6).

2.4. Teminiai vertinimo etapai

Kadangi buvo baigta beveik visų Konvencijos Šalių pradinė vertinimo procedūra, 2022 m. pabaigoje GREVIO nusprendė pereiti į kitą valstybių, kurios yra Konvencijos Šalys, Konvencijos laikymosi vertinimo etapą. Pagal Konvencijos 68 straipsnio 3 dalį GREVIO vertinimo procedūros po pradinio vertinimo suskirstomos į etapus. Kiekvieno etapo pradžioje GREVIO atrenka konkrečias vertintinas nuostatas ir išsiunčia klausimyną, kad surinktų informacijos apie jų įgyvendinimą. Remdamasi surinkta informacija, GREVIO paskelbs ataskaitas. Šis procesas vadinamas GREVIO teminiais vertinimo etapais.

Pirmasis teminis vertinimo etapas „Pasitikėjimo stiprinimas užtikrinant paramą, apsaugą ir teisingumą“ bus įgyvendinamas 2023–2031 m. Pradinis vertinimas apėmė apie 60 Stambulo konvencijos straipsnių, o per naująją teminę vertinimo procedūrą nagrinėjama 19 konkrečių nuostatų[9]. Šiose nuostatose išdėstomi teisėsaugos institucijų, baudžiamosios justicijos dalyvių, bendrųjų ir specialistų paramos aukoms paslaugų teikimo standartai ir bendras į aukas orientuotas požiūris. Siekiama pateikti nuodugnesnį šių sričių vertinimą, dėmesį sutelkiant į pagal kiekvieną nuostatą padarytą pažangą.

Kad rekomendacijos Šalims būtų priimamos remiantis naujuoju GREVIO teminiu vertinimu, Šalių komitetas turi nustatyti specialią procedūrą. 2024 m. gegužės 3 d. Šalių komiteto posėdyje įvyko preliminari diskusija šiuo klausimu, grindžiama sekretoriato parengtu diskusijoms skirtu dokumentu [IC-CP(2024)6][10]. Po šios diskusijos Šalių komiteto sekretoriatas 2024 m. rugsėjo mėn. išplatino sprendimo projektą [IC-CP(2024)10] dėl tokių rekomendacijų teikimo procedūros ir šabloną, kuriame išdėstoma siūloma Šalims skirtinų rekomendacijų struktūra[11]. Sprendimo projektas iš esmės grindžiamas taikoma rekomendacijų teikimo remiantis pradinėmis GREVIO ataskaitomis procedūra.

2.5. Numatomas Šalių komiteto aktas

Numatoma, kad Šalių komitetas savo 2024 m. gruodžio 17 d. vyksiančiame 17-ajame posėdyje priims sprendimą dėl naujos komiteto procedūros, susijusios su rekomendacijų teikimu Šalims dėl Stambulo konvencijos įgyvendinimo remiantis GREVIO pirmosiomis teminėmis vertinimo ataskaitomis, ir šabloną, kuriame išdėstoma tokių būsimų rekomendacijų struktūra, (toliau – numatomas aktas).

Procedūrą, kurią Šalių komiteto sekretoriatas pasiūlė dokumente IC-CP(2024)10, galima apibendrinti taip:

– rekomendacijos turėtų apimti teminėse vertinimo ataskaitose pateiktus pasiūlymus, kurių atveju, GREVIO nuomone, taisomųjų veiksmų reikėtų imtis ypač skubiai („primygtinai ragina“), ir pasiūlymus, kurių atveju, GREVIO nuomone, taisomųjų veiksmų reikėtų imtis artimiausioje ateityje („tvirtai ragina“), susijusius su visais Konvencijos skyriais;

---

9 Stambulo konvencijos 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 25, 31, 48, 49, 50, 51, 52, 53 ir 56 straipsniai; GREVIO klausimynas, skirtas įvertinti, kaip Šalys įgyvendina Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo; 1-asis teminis vertinimo etapas „Pasitikėjimo stiprinimas užtikrinant paramą, apsaugą ir teisingumą“ (1680a90c67 (coe.int)).

10 Diskusijoms skirtas dokumentas dėl Šalių komiteto rekomendacijų priėmimo atsižvelgiant į GREVIO pateiktas pirmąsias teminio vertinimo ataskaitas ir pasiūlymus / patarimus.

11 Sprendimas dėl rekomendacijų, kurias turi priimti Šalių komitetas atsižvelgdamas į GREVIO ataskaitas, priimtas per jos pirmąjį teminį vertinimo etapą [IC-CP(2024)10].

– laikydamasis savo darbo tvarkos taisyklių, Šalių komitetas prižiūri, kaip įgyvendinamos šios rekomendacijos, prašydamas Šalies per trejus metus nuo rekomendacijų priėmimo pateikti rašytinę jų įgyvendinimo ataskaitą. Po to Šalių komitetas gali nuspręsti nesiimti jokių tolesnių priežiūros veiksmų, kad būtų išvengta dubliavimosi su jokiais būsimais GREVIO vertinimo etapais;

– rekomendacijose turėtų būti aiškiai rekomenduojama, kad Šalis įgyvendintų likusius GREVIO pasiūlymus (bet šiais mažiau skubiais klausimais papildomų ataskaitų teikti nereikia), kad būtų galima pritarti visoms GREVIO išvadoms, ir Šalis turėtų būti kviečiama tęsti dialogą su GREVIO.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Numatomas aktas yra susijęs su Šalių komiteto sekretoriato pasiūlymu dėl rekomendacijų teikimo Šalims dėl Stambulo konvencijos įgyvendinimo remiantis GREVIO pirmosiomis teminėmis vertinimo ataskaitomis taikymo srities bei procedūros, ir dėl šablono, kuriame išdėstoma tokių būsimų rekomendacijų struktūra. Per teminį vertinimo etapą bus nagrinėjama, kaip Šalys įgyvendina Konvencijos nuostatas, susijusias su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, pavyzdžiui, klausimais, susijusiais su nuo smurto prieš moteris ir smurto šeimoje nukentėjusiųjų apsauga ir parama jiems. Šalių komiteto priimtos rekomendacijos gali stipriai paveikti Sąjungos teisės turinį, nes ateityje jos gali turėti įtakos atitinkamų Konvencijos nuostatų aiškinimui. Numatomu aktu nustatoma rekomendacijų priėmimo bei Šalims pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priežiūros procedūra ir jis Sąjungai bus privalomas. Todėl tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių komitete, dėl numatomo akto, kiek tai susiję su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose.

Siūloma, kad ES pritartų sekretoriato pasiūlymui, nes siūloma procedūra dera su pradine vertinimo procedūra, kuri buvo veiksminga, ir ja užtikrinamas veiksmingas visų pasirinktų teminio vertinimo nuostatų įgyvendinimas, išvengiant stebėsenos procesų dubliavimosi.

Siūlomas pakeitimas, palyginti su pradine vertinimo procedūra, yra susijęs su rekomendacijų taikymo sritimi. Naujuoju pasiūlymu taikymo sritis būtų išplėsta įtraukiant visas išvadas, kurių atveju, GREVIO nuomone, reikia imtis skubių veiksmų („tvirtai ragina“), užuot apribojus rekomendacijas Konvencijos I ir II skyriais, kaip per ankstesnę procedūrą. Ši platesnė taikymo sritis turėtų būti priimtina, nes tikėtina, kad bendras išvadų skaičius sumažės, palyginti su GREVIO pradinėmis vertinimo ataskaitomis, atsižvelgiant į tai, kad teminėje ataskaitoje nagrinėjama tik devyniolika Konvencijos straipsnių.

Be to, nedidelis pasiūlymo pakeitimas yra tas, kad jame aiškiai nurodoma, jog Šalių komitetas, gavęs raštiškas rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitas, gali nuspręsti nesiimti tolesnių priežiūros veiksmų, kad būtų išvengta dubliavimosi su būsimais GREVIO vertinimo etapais. Taip atsižvelgiama į Šalių iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su besidubliuojančiais stebėsenos procesais, nes jos turėjo vienu metu imtis veiksmų tiek dėl pradinių, tiek dėl teminių vertinimų. Tai taip pat turėtų būti priimtina, atsižvelgiant į poreikį supaprastinti procedūras ir sumažinti Šalims tenkančią naštą.

Kitas nedidelis pakeitimas susijęs su tuo, kad aiškiai nurodoma, jog Šalių komitetas kviečia Šalį tęsti dialogą su GREVIO dėl pažangos. Tai taip pat turėtų būti priimtina, nes toks dialogas yra savanoriškas ir gali būti naudingas atitinkamai Šaliai.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[12].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šalių komitetas yra Stambulo konvencija įsteigtas organas. Sprendimo projektas, kurį raginamas priimti Šalių komitetas, yra teisinę galią turintis aktas, nes juo bus apibrėžta Šalims skirtų teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srities rekomendacijų priėmimo ir įgyvendinimo priežiūros remiantis teminiu vertinimo etapu procedūra. Tos rekomendacijos ateityje gali turėti įtakos atitinkamų Konvencijos nuostatų aiškinimui, todėl gali stipriai paveikti Sąjungos teisės turinį.. Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

Atsižvelgiant į tai, kad numatomu aktu siekiama kelių tikslų arba jį sudaro kelios dalys, kurie (-ios) yra neatsiejamai susiję (-usios) ir nė vienas (-a) iš jų nėra papildomas (-a), sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas išimties tvarka turės apimti įvairius atitinkamus teisinius pagrindus.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas – nustatyti procedūras, kad Šalių komitetas, remdamasis GREVIO naujosiomis teminėmis vertinimo ataskaitomis, galėtų priimti Šalims skirtas rekomendacijas. Per teminį vertinimo etapą bus nagrinėjama, kaip Šalys įgyvendina Konvencijos nuostatas, susijusias su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, pavyzdžiui, klausimais, susijusiais su nuo smurto prieš moteris ir smurto šeimoje nukentėjusiųjų apsauga ir parama jiems. ES prisijungė prie Stambulo konvencijos dėl klausimų, kurie priklauso jos išimtinei kompetencijai, t. y. dėl klausimų, susijusių su Sąjungos

[12] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

institucijomis ir viešuoju administravimu[13] ir su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, prieglobsčiu ir negrąžinimo principu[14]. ES prisijungimas prie Stambulo konvencijos buvo įformintas dviem atskirais Tarybos sprendimais, siekiant atsižvelgti į ypatingą Danijos ir Airijos padėtį SESV V antraštinės dalies atžvilgiu. Todėl ir sprendimas, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Šalių komitete, dėl numatomo akto, turi būti įformintas dviem paraleliai priimtais sprendimais.

Numatomu aktu siekiama teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srities tikslų (SESV 82 straipsnio 2 dalis ir 84 straipsnis), kurie yra neatsiejamai susiję ir nė vienas iš jų nėra papildomas kito atžvilgiu. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas apima šias nuostatas: SESV 82 straipsnio 2 dalį ir 84 straipsnį.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 82 straipsnio 2 dalis ir 84 straipsnis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

---

13 2023 m. birželio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1075 dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su Sąjungos institucijomis ir viešuoju administravimu, (OL L 143 I, 2023 6 2, p. 1–3).

14 2023 m. birželio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1076 dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, prieglobsčiu ir negrąžinimo principu, (OL L 143 I, 2023 6 2, p. 4–6).

2024/0292 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo šalių komiteto 17-ajame posėdyje, dėl sprendimo dėl Šalims skirtų rekomendacijų, susijusių su teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose klausimais, teikimo pirmuoju teminio vertinimo etapu procedūros priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 2 dalį ir 84 straipsnį, kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Sąjunga sudarė Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (toliau – Konvencija) Tarybos sprendimu (ES) 2023/1075[15], kiek tai susiję su Sąjungos institucijomis ir viešuoju administravimu, ir Tarybos sprendimu (ES) 2023/1076[16], kiek tai susiję su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, prieglobsčiu ir negrąžinimo principu tiek, kiek jie priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai, ir Konvencija įsigaliojo Sąjungoje 2023 m. spalio 1 d.;

(2) pagal Konvencijos 66 straipsnio 1 dalį Kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje ekspertų grupei (toliau – GREVIO) pavesta stebėti, kaip Šalys įgyvendina Konvenciją. Pagal Konvencijos 68 straipsnio 3 dalį po GREVIO pradinės vertinimo procedūros tolesnės vertinimo procedūros suskirstomos į etapus, kurie vadinami GREVIO teminiais vertinimo etapais. Pagal Konvencijos 68 straipsnio 11 dalį GREVIO turi priimti savo ataskaitą ir išvadas dėl priemonių, kurių atitinkama Šalis ėmėsi, kad įgyvendintų atitinkamas Konvencijos nuostatas. Remdamasis GREVIO ataskaitomis, Konvencijos Šalių komitetas pagal Konvencijos 68 straipsnio 12 dalį gali priimti rekomendacijas, skirtas atitinkamai Šaliai;

(3) pirmasis teminis vertinimo etapas „Pasitikėjimo stiprinimas užtikrinant paramą, apsaugą ir teisingumą“ buvo pradėtas 2022 m. ir bus įgyvendinamas 2023–2031 m. Per jį nagrinėjama 19 konkrečių Konvencijos nuostatų[17] ir tai, kaip Šalys įgyvendina Konvencijos nuostatas, susijusias su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose

[15] 2023 m. birželio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1075 dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su Sąjungos institucijomis ir viešuoju administravimu, (OL L 143 I, 2023 6 2, p. 1–3).

[16] 2023 m. birželio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1076 dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, prieglobsčiu ir negrąžinimo principu, (OL L 143 I, 2023 6 2, p. 4–6).

[17] Stambulo konvencijos 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 25, 31, 48, 49, 50, 51, 52, 53 ir 56 straipsniai.

bylose, pavyzdžiui, klausimais, susijusiais su smurto prieš moteris ir smurto šeimoje aukų apsauga ir parama joms;

(4) 2024 m. rugsėjo mėn. Šalių komiteto sekretoriatas pasidalijo sprendimo dėl rekomendacijų, kurias Šalių komitetas turi priimti atsižvelgdamas į GREVIO ataskaitas, priimtas per jos pirmąjį teminį vertinimo etapą, projektu [IC-CP(2024)10], kuriame numatoma rekomendacijų priėmimo ir tolesnės Šalių komiteto vykdomos jų laikymosi priežiūros procedūra ir kuriame pateiktas rekomendacijos modelis. Sprendimo projektas bus aptartas ir, jei įmanoma, priimtas 2024 m. gruodžio 17 d. vyksiančiame Šalių komiteto 17-ajame posėdyje;

(5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių komitete, nes numatomu aktu bus apibrėžta Šalims skirtų rekomendacijų klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, priėmimo ir įgyvendinimo priežiūros procedūra. Tos rekomendacijos gali stipriai paveikti Sąjungos teisės turinį, nes ateityje jos gali turėti įtakos atitinkamų Konvencijos nuostatų aiškinimui;

(6) sprendimo projekte nurodyta, kad rekomendacijose turėtų būti apsiribota skubiausiais GREVIO ataskaitose nurodytais susirūpinimą keliančiais klausimais. Tai trūkumai, dėl kurių, GREVIO nuomone, veiksmų reikia imtis nedelsiant ir kurių atveju ji vartoja žodžių junginį „primygtinai ragina“ (angl. „urges“), ir tie klausimai, dėl kurių, GREVIO nuomone, taisomųjų veiksmų reikėtų imtis artimiausioje ateityje ir kurių atveju vartojamas žodžių junginys „tvirtai ragina“ (angl. „strongly encourages“), susiję su visais Konvencijos skyriais;

(7) kalbant apie priežiūrą, sprendimo projekte numatoma, kad Šalių komitetas turėtų prižiūrėti, kaip įgyvendinamos šios rekomendacijos, prašydamas Šalies per trejų metų laikotarpį nuo rekomendacijų priėmimo pateikti rašytinę ataskaitą apie priemones, kurių imtasi. Po to Šalių komitetas gali nuspręsti nesiimti jokių tolesnių priežiūros veiksmų, kad būtų išvengta dubliavimosi su jokiais būsimais GREVIO vertinimo etapais;

(8) galiausiai sprendimo projekte numatoma, kad rekomendacijose Šaliai turėtų būti rekomenduojama įgyvendinti likusius, mažiau skubius, GREVIO pasiūlymus, kad būtų galima pritarti visoms GREVIO išvadoms, ir Šalis turėtų būti kviečiama tęsti dialogą su GREVIO;

(9) siūloma, kad Sąjunga pritartų sprendimo projektui, nes siūloma procedūra dera su pradine vertinimo procedūra, kuri buvo veiksminga, ir ja užtikrinamas veiksmingas visų teminiam vertinimui pasirinktų nuostatų įgyvendinimas, išvengiant stebėsenos procesų dubliavimosi;

(10) todėl Sąjungos pozicija Šalių komitete turėtų būti pritarti sprendimo projekto, pateikto dokumente IC-CP(2024)10, įskaitant jo I priedėlyje siūlomą rekomendacijos modelį, priėmimui;

(11) siekiant užtikrinti būtiną lankstumą Šalių komiteto posėdyje, turėtų būti numatyta, kad dėl neesminių sprendimo projekto pakeitimų gali būti susitarta be papildomo Tarybos sprendimo;

(12) Airijai Tarybos sprendimas (ES) 2023/1076 nėra privalomas, todėl ji nedalyvauja priimant šį sprendimą;

(13) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių komiteto, įsteigto pagal Konvencijos 67 straipsnį, 17-ajame posėdyje, yra pritarti sprendimo dėl rekomendacijų, kurias turi priimti Šalių komitetas, atsižvelgdamas į GREVIO ataskaitas, priimtas per jos pirmąjį teminį vertinimo etapą, [IC-CP(2024)10], įskaitant jo I priedėlyje siūlomą rekomendacijos modelį, priėmimui.

2 straipsnis

Neesminiams sprendimo projekto IC-CP(2024)10, įskaitant jo 1 priedėlį, pakeitimams Sąjungos atstovai Šalių komitete gali pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė